

Kemendy Zsuzsanna

A kamera

A előveszi a kamerát és az ablakba teszi. Nagyjából irányba állítja. Nem meri ellenőrizni a kijelzőt, nem akar feltűnést. A kórterem négyzetes. Apja a legfelső ágyon fekszik, az ablak mellett. A nem látja, de élénken figyelni ténykedését a párkányon.

– Mi az? – kérdezi.

– Semmi – vágja rá gyorsan A, majd rátér a szokásos mondatokra. Hogy vagy apu? Mi volt a reggeli? És az ebéd? Sétáltál ma már? Hozzak valamit a büféből? Az apa ezekre rendszeren válaszol is, két-három mondattal. Mintha beszélgetnének. Telik az idő.

A ötödik hónapja jár a kórházba. Január elején olvadás volt, majd hirtelen egyetlen éjszaka kőkeményre fagyott minden. Apja kiment hajnalban a kapuhoz. Nem lehetett tudni miért, újságot nem járatott, postáshoz is korán volt. Később sem derült ki. De mindegy is. Elesett és beütötte a fejét a kemény havon. Kitudja meddig feküdhettek ott. A postás talált rá. Felfigyelt a nyöszörgésre. Mentő, kórház. A-t a nővére hívta, őt pedig az egyik szomszéd.

Régen járt már kórházban, megdöbbsentette a látvány. Apja egy hatágyas kórteremben feküdt, fején kötés, kezei lekötözve. Ezeket rángatta, miközben folyamatosan káromkodott. „A kurva istenit, azonnal vedd le ezt, mert szétbaszok itt mindent!” Kioldozta, de meg is bánta hamar. Amint egyik keze elszabadult, megpróbálta kitépni magából az infúziót, csapkodott és hadonászott. Sietve kapta el, megpróbálta visszatenni rá a kötést. „Azonnal engedj el, te!” Kétségbeesetten nézett körbe, segítséget várt a szobatársaktól, de csak bamba tekintetekkel találkozott. Akkor döbbsent rá, hol van, és hogy a szobában lévők is hasonló helyzetben vannak.

Azóta jár a kórházba minden nap. Most már jobb a helyzet. A vérömleny felszívódott, az intenzívről átkerült a megfigyelőbe. Magánál van, lehet vele beszélni, mindenkit megismer, de csak a régi dolgokra emlékszik.

Beszélgetnek. A kérdez, apja válaszol. Vagy fordítva.

– Anyád hol van?

– Haza ment már, megetetni.

– A kert hogy áll?

– Szép minden, hamarosan lehet szedni a borsót.

– Kergesd ki a kutyát, mégse legyen itt bent!

– Mindjárt viszem sétálni.

– Állatok rendbe vannak?

– A tyúkrok tojnak rendesen. Megfialt a fehér nyúl. Hatot.

A rutinosan válaszol, pedig se kutya, se nyúl, se kert. A felesége is meghalt öt éve. Minden nagyon messze van már.

A tesz-vesz apja körül. Rendbe teszi a fiókot, kiszórja az esetleges ételmaradékokat. Megfésüli az apját. Hetente háromszor megborotválja. A felfekvéseket bekeni gyógykrémmel, a kiszáradt bőrt pedig Baba testápolóval. Végül talpmasszírozás. Ha jól csinálja, eltart másfél órát. Ha közben jön a rokonságból valaki, akkor tovább. Este hatra ér haza. Január óta minden nap.

Most azonban nincs senki.

Megnyomja a kamerán a start gombot. Reméli, jó lesz a kép kivágás. Két hete vette észre, hogy apja egyre mélyebbre süllyed a régmúltba. Emlékezete azokban a boldog időkben bolyong, amikor még fiatal volt, dolgozott, építkezett, földet művelt, volt ereje hozzá. Szürettek, disznóvágások, amikor összegyűlt a rokonság. Ünnepek, családi nyaralások.

Lehetett érezni, hogy nemsokára vége lesz ennek. Elfogy ez a belső idő. A ezt akarja megállítani, megfogni, rögzíteni. Hogy majd legyen mire emlékeznie. Maradjon valami.

Megborotváljalak? – Megsimítja apja arcát.

Hát, lehet éppen.

Előveszi a borotvát, a pamacsot és a szappant. A mosdónál vizet enged a lavórba. Bevezei a pamacsot, jó alaposan szappanoz. Megnézi a borotvában a pengét, kicseréli. Ahogy húzza le a habot, eszébe jut, gyerekként hányszor nézte, ahogy apja borotválkozik. Háromnaponta ment 24 órás szolgálatba az őrre, előtte mindig borotválkozott. Szerette, ahogy a habban hol egyenesen, hol kanyarogva utat vág a penge, nyomában előtűnik a friss puha arcbőr. Emlékszik a kis fehér dobozkára, amiben egyenként becsomagolva sorakoztak a hajszálvékony csere pengék. Tilos volt hozzá nyúlni, veszélyes, de titokban azért óvatosan az ujjai közé fogta. Ha a borotva nyakát elfordította, a teteje felnyílott, megmutatva a meztelen fémet. Wilkinson.

A-nak akár barátja, akár szeretője volt, legalább egyszer megnézte, hogyan borotválkozik. De soha senkit nem borotvált meg. Csak most az apját.

A beesett arcát nézi. Apja felfújja a pofazacskót, egyiket, majd a másikat, hogy megkönnyítse a penge útját. Az áll alatt már nehezebb. Apja fölszegi a fejét. Serceg a bőr.

Ne olyan erősen!

Sokat fogyott. Tulajdonképpen elfogyott.

A maradék habot lemossa a törülköző csücskével, majd szárazra törli az arcot. Azt az arcot, amit aztán másnap, ugyan ebben az időben meredten néz, ahogy az utolsó nehéz lélegzeteket veszi. De A ezt most még nem tudja.

Apja élvezi a törődést. A kiönti a vizet, elmosa a lavórt, helyére teszi, majd kimossa a pamacsot és a borotvát is. A száron elforgatja a menetet,

felnyílik a teteje. Maradt egy kis hab a pengén. Az oldalánál az ujjai közé fogva kiemeli, óvatosan lemossa. Szinte alig érzi a vastagságát, ámulatba ejti ez a tűnékenység. Visszahelyezi, becsukja. A borotvát és a pamacsot a fiókba teszi, szappant az asztalkára, törülközőt az ágy fejtámlájára. Holnap tisztát kell hozni – gondolja.

Apu, én most elmegyek – odalép a kamerához, kikapcsolja, elteszi.

Hát jól van, menjél, ha dolgoz van.

Szia, holnap jövök.

Odahajol hozzá, megpuszilja. Vállára akasztja a kamerát, fölveszi a hátizsákot. Az ajtóból még visszafordul.

Viszontlátásra!

Le a lépcsőn, ki az ajtón, ki a kapun. Csak a buszon ülve tör rá a sírás. Már nem zavarja, ha látják. Előveszi az illóolajos üvegcsét, mélyen bele-szippant. A vanília illatról gyerekkori boldog karácsonyok jutnak eszébe. Mire hazaér, megnyugszik. Otthon papírt vesz elő, néhány mondattal fel-vázolja a filmet. Kell majd még forgatni hozzá.

„Bogozd ki”

A szeme még csukva, tudata lassan ébred. Egy dal jár a fejében körbe „*Csináld olyat, hogy másnap szégyelld, hogy veled kefélsz, és...*” és akkor beugrik minden. Hogy tegnap eset a Metró előtt összetalálkozott Zsóval és Pete-tel. Épp laza fröccsöket töltöttek magukba, és azon voltak, hogy valami faszit szerezzenek maguknak. Zsónak mellhossznyi előnye volt, de Pete sem indult esélytelenül. Ő kétséget sem afelől, hogy elsősorban önmagát szereti, aztán pedig a hozzá hasonlókat. Rögtön kiteszi az irányjelzőt. Egy zenész bandával indultak tovább. A piac melletti garázssoron volt a próbatermük. Irdatlan mennyiségű sörösdoboz és cigarettacsikk minden felé. Vágni lehetett a füstöt. Mindenén átütött a mariska édeskés illata.

Akinek tudott bemutatkozott: Helló, A vagyok! Arra már nem fordított energiát, hogy bárkinek a nevét megjegyezze. Leült egy sarokba és figyelte az eseményeket. A legidősebb srácnál is idősebb volt vagy húsz évvel. Mit keresek itt? – gondolta, aztán ivott egyet a borosüvegből, ami körbe járt, és szippantott kettőt a cigiből, ami szintén körbe járt. Hamar beütött.

Szereti ezt az állapotot. Ilyenkor úgy érzi, megnyílik a fejtető csakrája, és a világ összes bölcsessége elkezd belé áramlani. Hirtelen összeáll a világ, minden apró esemény konstellációba kerül, hogy egymásból következően, egymást erősítve haladjon a Nagy Egy felé, és aztán szívérvány, béke, boldogság, meg virágos mező és csobogó patak. Vagy valami ilyesmi. 15 másodpercnél még soha nem tartott tovább ez az állapot.

A becsukta a szemét, hogy végre eggyé váljon az Univerzummal, mikor lehuppant mellé valaki.

– Helló! Moho Jojo vagyok! – oda nyújtotta a borosüveget.
 – Falod az életet? – A meghúzta, visszaadta.
 – Meg a nőket! – Jojo is meghúzta.
 – Épp kezdtem eggyé válni az Univerzummal!
 – Baszki, akkor most megzavartalak. Visszarántottalak a nihilbe. Ne haragudj! – Gyakorlott mozdulattal karolta át A vállát, és nyomott egy puszit a homlokára. – Nem baj?

Erre most mit lehet mondani? A gyér világítás és a srác alkoholos állapota ellenére is, látszik A-n, ami negyven fölött már látszódnia szokott. Úgy sem lesz belőle semmi, gondolta, és jól is esett a férfitest közelsége. Nem, nem baj! – válaszolta.

És most itt van egy idegen ágyban. De hogy került ide? Rémlik, valaki tekert még egyet, és az is körbe ment. És hogy Jojo fújta be a füstöt a szájába. Aztán jött az a jóleső bizsergős, szétcsúsós érzés. Aztán kész.

Benéz a takaró alá, nincs rajta semmi ruha. Basszus! Combjánál zsidbados lüktetés. Basszusbasszus! Ruhái szerteszt mindenfelé. Mikor is szórtelenített? Végig simítja a bikinivonalat, combját, vádliját. Túrhető állapotban találja magát.

Jojo rendületlenül alszik. A körülnez. A bútorzatból nem derül ki, hogy albérlet, vagy kolesz szoba, vagy lakás. Hallgatózik, hátha hall valami ismerős zajt. Nem lenne jó most találkozni senkivel. Fejében átfut a gondolat, ha most benyitna valamelyik szülő vagy a szobatárs, az nagyon gáz lenne. Vagy lopakodik kifelé, és a folyosón akad össze valakivel. A elég régóta él a városban, sok embert ismer innen-onnan. Esélyes, hogy valamikor együtt bulizott Jojo apjával vagy anyjával. Elképzeli a párbeszédet.

– Á, helló A!

– Helló Jojo apja!

– De rég láttalak!

– Bizony, hogy szalad az idő.

– Mi van veled?

– Semmi különös. Összefutottam az este egy ismerősömmel, meg az ő ismerőseivel, aztán lett egy kis buli. De nekem már mennem kell. Szia!

– Viszlát!

Nem, ennek nem szabad megtörténnie. Semmilyen körülmények között senkivel nem akar most találkozni. Úgy kellene innen eltűnnie, hogy még Jojo se ébredjen fel. Nagyon nagyon lassan bújik ki az ágyból, óvatosan hajtogatja le magáról a takarót. Felkel. Pisilnie kell, jó lenne fürödni is, de legfőképpen mihamarabb lelépni innen. Minden nyikorog, az ágy, a parketta, az ajtó. Ha egy filmben látná ezt a jelenetet, az nagyon vicces lenne.

Hatalmas tükörrel találja szembe magát a fürdőben. Megdöbben a látványtól. Szeme alatt szétkenődött a festék, bőrét kiszárította az ital és a fű, haja bűdös, arca gyűrött. Öregnek és szánalmasnak látja magát.

Nagyot sóhajt, belép a kádba, megengedi a vizet. A kád peremén sampon, arcvíz, csupa férfi illat. Aztán ismerős színre bukkan, Baba tusfürdő. Ő is ezt használja, ez megnyugtatja kicsit. Testápolót is talál. Néhány perccel később tisztán és baba illatosan, újra ott áll a tükör előtt. Kihúzza magát. Mellei formásak, kerek. Kicsit oldalra fordul. Klasszikus körteforma. Milyen is van még? Alma meg szilva. Azok is klasszikusak lehetnek, de A örül, hogy az övé körte. Csípője puha, kissé talán vaskos. Asszonyosan teltnek is lehetne mondani, ha asszony lenne. De nem az. Volt néhány hosszú kapcsolata, de soha nem volt olyan férfi mellette, akivel el tudta volna képzelni az életét.

Kilép a fürdőszobából, csendben felöltözik. Jojo közben átfordult a másik oldalára, most látja az arcát. A-nak összefacsarodik a szíve. A francba, de fiatal, ezért a pokolra fogok kerülni! – gondolja. Lopakodik az ajtó felé, minden lépésére, mozdulatára megnyikordul valami. Már fogja

a bejárat kilincset, magában fohászkodik, istenem, istenem, legyen nyitva, mikor meghallja az álmos Jojo hangját.

– Hová, hová, szép hölgy?

A megmerevedik, nem mer szembe fordulni. Jojo odalép mögé, átka-rolja, belecsókol a nyakába.

– Szép vagy!

A feje zakatol. Nehogy kimond! Nehogy kimond! Aztán mégis.

– Anyád lehetnék.

– Akkor is!

Még egy csók, aztán kinyitja az ajtót, kiengedi A-t.

Odakint a nyár első napja indul el éppen. Eszébe jut, mi történt még az este. Valaki gitározott, egy dalt énekeltek. A csak részben tudta a szöveget.

*„Csináld olyat, hogy másnap szégyelld,
hogy vele kefélsz és más nevével ébredsz
és ha kérdezi másnap, hogy ki az a nő, kussolj simán.”¹*

Jojo ekkor csókolta meg először.

*„Szóval, ennyit arról, hogy dicső,
szóval, ennyit arról, hogy szégyen,
amit összekuszálsz nyáron,
azt bogozd ki télen.”²*

Mire a dal véget ért, A tudta, hogy el fog menni vele. Kell ez a kis kuszaság.

A postánál hatalmas sor áll, várják a nyitást, mások munkába sietnek. A sétálóutca közepén egy férfi nyújtogat valamit a járókelőknek. Vagy szórólapot oszt, vagy Fedél nélkült árul, vagy gyülis, vagy pénzt kéreget. A nagy ívben kerüli. Az ember észre veszi, bicegve elindul irányába. A meggyorsítja lépteit, így sikerül a manőver. Én győztem! – gondolja dadalisan.

(Beck Zoltán: Bogozd ki című dalából használtam fel részleteket)

¹ Beck Zoltán: Bogozd ki című dalából használtam fel részleteket

² U.a.